

SMEROVANIE PLATFORMY MVRO na roky 2014-2018

1) Dlhodobá vízia Platformy MVRO

Našou víziou je...

Svet bez extrémnej chudoby, v ktorom je rešpektovaná dôstojnosť každej ľudskej bytosti, kde muži aj ženy majú podmienky slobodne naplňať svoj potenciál bez toho, aby trpeli chudobou, konfliktami, dôsledkami klimatickej zmeny a akoukoľvek formou útlaku.

Slovenská republika ako zodpovedný donor s konzistentnou zahraničnou a rozvojovou politikou. Nie je len pasívnym prijímateľom kolektívnych rozhodnutí EÚ, ale má aktívnu rolu pri tvorbe spoločných politík koherentných s cieľmi udržateľného rozvoja. Občania Slovenska majú prístup k relevantným informáciám, sú schopní reflektovať globálne problémy a reagovať na ne.

2) Hodnoty Platformy MVRO

Platforma MVRO združuje organizácie, ktorých poslaním je prispievať svojimi aktivitami ku globálnej spravodlivosti pre všetkých. Naše spoločné hodnoty sú:

- **Úcta k ľudskej dôstojnosti:** Rozvojové politiky a aktivity majú podporovať úctu k človeku bez ohľadu na pôvod, vierovyznanie, sociálny status či zdravotný stav. Každá ľudská bytosť, komunita, či spoločenstvo má právo rozhodovať o svojom vlastnom rozvoji. Osobitný dôraz kladieme na rešpektovanie dôstojnosti príslušníkov a príslušníčok zraniteľných skupín, ktorí majú obmedzené možnosti brániť sa proti potláčaniu svojich práv.
- **Budovanie ľudského potenciálu:** rozvojová spolupráca má predovšetkým smerovať k tomu, aby ľudia či komunity boli schopní sami rozhodovať o rozvoji svojej komunity. Vzdelanie, odborné zručnosti, ale aj znalosť svojich práv sú dôležitými prvkami boja s chudobou a pomáhajú k odstráneniu sociálnej zraniteľnosti či vylúčenia.
- **Úcta k planéte:** boj s chudobou nie je účinný, ak sa odohráva na úkor životného prostredia. Klimatická zmena zasahuje najmä najchudobnejších, preto presadzujeme globálnu zodpovednosť na strane bohatého sveta, vrátane Slovenska, aj v environmentálnej oblasti.
- **Trvalá udržateľnosť rozvoja:** podporujeme riešenia, ktoré prinášajú dlhodobý efekt tým, že odstraňujú príčiny chudoby či nespravodlivosti a nie sú len reakciou na ich dôsledky. Vlastníctvo každého rozvojového projektu je na strane tých, ktorých budúcnosť má spoluvytvárať.
- **Profesionalita, zodpovednosť a transparentnosť:** členské organizácie narábajú s prostriedkami donorov či individuálnych darcov čestne, efektívne a zodpovedne. O svojej činnosti a hospodárení pravidelne informujú verejnosť na Slovensku i v cieľových krajinách rozvojovej spolupráce. Vytvárajú rovnocenné partnerstvá so zahraničnými organizáciami.

3) Očakávaný stav slovenskej rozvojovej spolupráce do roku 2018

- Na Slovensku existuje viac ako 10 aktívnych a etablovaných rozvojových mimovládnych organizácií, ktoré sú zapojené v európskych projektoch a konzorciách, majú personálnu a finančnú stabilitu, ktorá im umožňuje realizovať konzistentné, dlhodobé a udržateľné rozvojové či humanitárne intervencie. Tieto organizácie majú expertné zázemie a sú preto schopné odborne sa vyjadrovať k témam z oblasti rozvojovej spolupráce a globálneho vzdelávania. V rámci činnosti Platformy MVRO podporujú budovanie kapacít a rast ďalších mimovládnych subjektov, ktoré sa chcú zapojiť do rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci či globálneho vzdelávania.
- Globálne vzdelávanie je zavedené na základných a stredných školách ako súčasť povinných učebných osnov. Tvorí sa systém akreditovanej odbornej prípravy pedagógov pre globálne vzdelávanie. Globálne a rozvojové vzdelávanie je súčasťou akademických programov vysokých škôl v prierezovej forme alebo formou povinných a povinne voliteľných predmetov.
- Slovenská republika je zodpovedný donor, ktorý dodržiava medzinárodné záväzky. Na rozvojovú spoluprácu postupne zvyšuje svoj rozpočet s cieľom dosiahnuť 0,33% HND.
- Výdavky na bilaterálnu oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA) sú podrobne plánované vždy na viac rokov vopred. SAMRS uplatňuje pri implementácii ODA programový prístup, v ktorom majú mimovládne organizácie, ako aj ďalší aktéri (podnikateľské subjekty, štátne inštitúcie a pod.) svoje jasné a predvídateľné miesto. Všetky výdavky ODA sú transparentne prezentované vo formáte IATI.
- Stabilné teritoriálne priority (zoznam krajín, ktorým je adresovaná ODA) vychádzajú z doterajších skúseností a úspešnosti Slovenska v programoch rozvojovej spolupráce a väčšina objemu oficiálnej pomoci SR na bilaterálne programy smeruje do najmenej rozvinutých krajín sveta. Zmeny teritoriálnych priorít podliehajú širšej verejnej odbornej diskusii. Programový prístup zamedzuje triedeniu pomoci na veľa krajín a regiónov sveta.
- Pre každú krajinu je vypracovaný strategický dokument so špecifickými sektorovými prioritami, ktoré vychádzajú z potrieb krajiny a možností Slovenska zapojiť sa do daných sektorov.
- Humanitárna pomoc nie je vnímaná len ako pomoc pri katastrofách, ale aj ako prevencia a znížovanie rizík (Disaster Risk Reduction). Rozpočet vyčlenený na humanitárnu pomoc sa okrem pomoci pri katastrofách využíva aj na preventívne opatrenia v cieľových krajinách. Humanitárne intervencie sú plánované a financované so zreteľom na postupný prechod k rozvojovej spolupráci (Linking Relief Reconstruction and Development).
- Inštitúcie zabezpečujúce ODA sú profesionálne zdatné, ich pracovníci majú možnosť zvyšovania svojej odbornej kvalifikácie v oblasti rozvojovej a globálnej problematiky. ODA má vytvorený účinný inštitucionálny, legislatívny a finančný rámec. Systém implementácie ODA funguje bez zbytočnej byrokratickej záťaže.
- SR nevníma rozvojovú spoluprácu oddelene od zvyšných politík, ale v kontexte globálnych súvislostí a prepojenosti ďalších politík SR a EÚ a ich dopadov na rozvojové krajiny. Existuje inštitucionálny rámec pre implementáciu koherencie politík pre rozvoj. Pri tvorbe legislatívy na národnej úrovni, i úrovni EÚ reflektuje možné dopady svojich politík na rozvojové krajiny.

4) Nástroje Platformy MVRO na napĺňanie vízie

1. Aktívna účasť na medzinárodnej rozvojovej spolupráci cez politiky SR a EÚ

Platforma MVRO zastupuje svoje členské organizácie a podieľa sa v ich mene na ovplyvňovaní rozvojovej politiky. Je aktívnym inštitucionálnym partnerom MZVaEZ SR, poskytuje odbornú podporu a ovplyvňuje politiky národných, európskych i globálnych inštitúcií s cieľom trvalo udržateľného rozvoja. Rešpektuje však primárnu zodpovednosť za rozvojovú politiku, ktorú má vláda SR a osobitne MZVaEZ SR.

Na národnej úrovni:

- Poskytuje expertízu, odborné podklady, konzultácie a pripomienkovanie dokumentov
- Zohráva rolu „watchdog“, hodnotí rozvojovú politiku SR, poskytuje stanoviská médiám a odbornej verejnosti k napĺňaniu medzinárodných záväzkov SR, k implementácii ODA cez SAMRS či priamo cez jednotlivé ministerstvá, k napĺňaniu štandardov OEDC DAC, ku koherencii národných politík s cieľmi rozvojovej politiky a k iným aktuálnym otázkam súvisiacim s rozvojom,
- Ovplyvňuje poslancov NR SR a iné relevantné štátne inštitúcie, aby pri tvorbe zákonov zohľadňovali ich dopad na rozvojové krajiny a na medzinárodnú rozvojovú spoluprácu.

Na úrovni EÚ:

- Realizuje advokáciu a pripravuje stanoviská pre relevantné zasadnutia orgánov EÚ týkajúce sa rozvojovej politiky a politík súvisiacimi s rozvojom,
- Spolupracuje s európskou konfederáciou rozvojových a humanitárnych organizácií CONCORD, národnými rozvojovými platformami spolupracujúcimi v rámci programu TRIALOG a ďalšími organizáciami pre sledovanie rozvojových politík a nekoherencie iných politík s cieľmi rozvojovej politiky. Zapája sa do advokačných aktivít na európskej úrovni.

2. Prispievanie k formovaniu povedomia ľudí v SR o medzinárodnej solidarite, vzájomnej pomoci a zodpovednosti za riešenie problémov chudoby, neslobody a humanitárnych kríz vo svete

Platforma MVRO, ako aj členské organizácie reflektujú prepojenosti globálneho sveta, a preto sa snažia vzbudiť záujem slovenskej verejnosti o dianie za hranicami Slovenska. Pomocou vzdelávacích a osvetových aktivít podporuje kritickú verejnú diskusiu o globálnych problémoch.

- Komunikuje a spolupracuje s verejnosťou, médiami a novinármi, ako aj s MVO pracujúcimi v iných sektoroch (napr. klimatická zmena, migrácia, poľnohospodárstvo, obchod, financie a pod.), so školami všetkých typov a úrovní.
- Rozvíja svoje hodnoty prostredníctvom osvetových a fundraisingových kampaní.

3. Posilňovanie kapacít a koordinácia spolupráce členských organizácií

Platforma MVRO poskytuje priestor na spoluprácu rozmanitých mimovládnych organizácií, ktoré sa zaoberajú rozvojovou spoluprácou, humanitárnou pomocou a globálnym rozvojovým vzdelávaním. Podporuje ich vzájomné zdieľanie skúseností a profesionálny rast, prepája ich s inštitúciami zaoberajúcimi sa rozvojovou spoluprácou a s ňou súvisiacimi témami na národnej, európskej a medzinárodnej úrovni.

- Podporuje spoluprácu medzi členmi navzájom, medzi ďalšími organizáciami na národnej úrovni, s európskymi partnermi v rámci CONCORD, TRIALOG, ako i ďalšími medzinárodnými inštitúciami a iniciatívami,
- Vytvára priestor pre budovanie kapacít členov, poskytuje možnosti pre vlastný rozvoj a profesionálny rast členských organizácií,
- Stimuluje odborný diskurz, vrátane kritickej reflexie teórií a praxe rozvoja,
- Napomáha členom, aby praktická realizácia rozvojovej spolupráce a globálneho rozvojového vzdelávania vychádzala zo spoločne uznávaných hodnôt a rešpektovala etický kódex,
- Napomáha členom v získavaní finančných prostriedkov na ich aktivity,
- Mapuje činnosť členských organizácií a ich expertízy s cieľom ich aktívneho zapájania do tvorby systému rozvojovej spolupráce SR
- Zviditeľňuje aktivity členov pre širokú verejnosť prostredníctvom verejných podujatí a vydávaním publikácií
- Vyvíja aktivity na spoluprácu s ostatnými platformami či jednotlivými MVO v prierezových témach, ktoré priamo nesúvisia s rozvojovou spoluprácou.